

Η βόρεια κλιτύς της Ακρόπολης: ένα αρχαιολογικό παλίμψηστο
The north slope of the Acropolis: an archaeological palimpsest

Επιστημονική συνάντηση
Research meeting

19 - 21.10.2023

Μουσείο Παύλου και Αλεξάνδρας Κανελλοπούλου
Paul and Alexandra Canellopoulos Museum

Διοργάνωση
Organized by

Οργανωτική Επιτροπή | Organizing Committee

- Έλενα Κουντούρη (Διεύθυνση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων ΥΠΠΟ | ΕΦΑ Πόλης Αθηνών)
  - Νίκος Παπαδημητρίου (Μουσείο Παύλου και Αλεξάνδρας Κανελλοπούλου)
  - Κατερίνα Σταμούδη (Εφορεία Αρχαιοτήτων Δυτικής Αττικής)
  - Μαριλένα Κοντοπανάγου (Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών)
-

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ | PROGRAM

Πέμπτη | Thursday 19.10.2023

- 18.45 Χαιρετισμοί | Welcome addresses
  - 19.00 Εισαγωγική ομιλία | Key-note lecture
Μανώλης Κορρές
-

Παρασκευή | Friday 20.10.2023

ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑ | PREHISTORY

- 09.30 Προϊστορική κατοίκηση βορείως της Ακρόπολης
Έλενα Κουντούρη – Μαριλένα Κοντοπανάγου – Νίκος Παπαδημητρίου – Κατερίνα Σταμούδη
- 09.50 The Late Mycenaean settlement of Athens: a view from the North Slope
Trevor van Damme
- 10.10 Παρά την οδό Τριπόδων. Ανασκαφή στο οικόπεδο επί της οδού Ραγκαβά 4 στην Πλάκα
Απόστολος Παπαδημητρίου
- 10.30 Συζήτηση | Discussion
- 10.40 – 11.00 Διάλειμμα | Break

ΚΛΑΣΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ – I | CLASSICAL ANTIQUITY – I

- 11.00 Excavations on the Northeast Slope of the Acropolis, 1931-1939
Kevin Glowacki
- 11.20 Η πηγή της Κλεψύδρας στη βόρεια κλιτύ της Ακρόπολης. Οι μεταμορφώσεις της μέσα στο χρόνο και οι νεότερες εργασίες διερεύνησής της
Ευτυχία Γιαννικαπάνη
- 11.40 Τα πρόσθωρα άντρα της αθηναϊκής Ακρόπολης στην αττική εικονογραφία της Αρχαϊκής και Κλασικής εποχής
Ευρυδίκη Κεφαλίδου – Άννα Χατζησπύρου
- 12.00 Συζήτηση | Discussion
- 12.10 – 12.30 Διάλειμμα | Break

ΚΛΑΣΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ – II | CLASSICAL ANTIQUITY – II

- 12.30 Αισθήσεις και αναμνήσεις από την ζωή στην σκιά του Βράχου
Γιώργος Καθβαδίας
- 12.50 Η διαμόρφωση, ανάδειξη και διαχείριση του αρχαιολογικού χώρου της βόρειας κλιτύς της Ακρόπολης από το Πρόγραμμα της Ενοποίησης των Αρχαιολογικών Χώρων της Αθήνας έως σήμερα.
Ευτυχία Γιαννικαπάνη – Αμαλία Γιαννακοπούλου
- 13.10 Από την Παναθηναϊκή οδό προς τον αρχαίο Περίπατο. Ιστορική τοπογραφία μέσα από τα αρχιτεκτονικά και πολεοδομικά δεδομένα
Μιχάλης Λεφαντζής
- 13.30 Συζήτηση | Discussion
- 13.40 – 15.00 Διάλειμμα | Break

ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΡΩΜΑΪΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ | HELLENISTIC AND ROMAN PERIOD

- 15.00 Αρχαιολογική έρευνα του ΕΚΠΑ στο «Διογέτειο Γυμνάσιο» 2001 – 2016: σύντομο χρονικό
Ειρήνη Πέππα-Παπαϊωάννου – Λένα Λαμπρινού
- 15.20 Αποτελέσματα ανασκαφικής έρευνας στην πύλη της Αθηνάς Αρχηγέτιδας, στη Ρωμαϊκή Αγορά Αθηνών (2003)
Νίκος Τσονιώτης
- 15.40 Ανασκαφή επί της οδού Θουκυδίδου 6, στην Πλάκα. Οικίες επαύλεις ή φιλοσοφικές σχολές; Τα δεδομένα και τα πρώτα συμπεράσματα της έρευνας
Δημήτρης Σούρλας – Ράινα Πούλη
- 16.00 Συζήτηση | Discussion
- 16.10 – 16.30 Διάλειμμα | Break

ΓΛΥΠΤΙΚΗ | SCULPTURE

- 16.30 Γλυπτά και θραύσματα γλυπτών της Ακρόπολης από τη βόρεια κλιτύ και τη βόρεια περιοχή της Ακρόπολης
Raphael Jacob
- 17.50 Οι βάρβαροι του αυτοκράτορα. Αγαλμάτιο βαρβάρου από την Ρωμαϊκή Αγορά Αθηνών
Δημήτρης Σούρλας
- 17.10 Συζήτηση | Discussion

ΕΠΙΤΟΙΧΙΕΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ | POSTERS

*Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Ανακαλύπτω τα υπαίθρια ιερά και σπήλαια στη βόρεια κλιτύ της Ακρόπολης»
Αμαλία Γιαννακοπούλου*

*A relief of Shadrafa from the northwest slope of the Acropolis
Brian Martens*

*Κατάλοπα ελαιοτριβείου οθωμανικών χρόνων στην βόρεια κλιτύ της Ακρόπολης
Δημήτρης Σούρλας*

Σάββατο | Saturday 21.10.2023

ΥΣΤΕΡΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ | LATE ANTIQUITY AND BYZANTINE PERIOD

- 09.30 Ο εσωτερικός υστερορωμαϊκός περίβολος και η μνημειακή τοπογραφία της βόρειας κλιτύς της Ακροπόλεως
Ευάγγελος Κρουστάλης
- 09.50 Αρχαίες λύσεις στη βυζαντινή Αγορά
Φωτεινή Κονδύλη
- 10.10 Βυζαντινές και μεταβυζαντινές τοιχογραφίες στην βόρεια κλιτύ. Ανασκόπηση και νέα στοιχεία
Αργυρώ Καραμπερίδη
- 10.30 Συζήτηση | Discussion
- 10.40 – 11.00 Διάλειμμα | Break

ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ | MEDIEVAL AND OTTOMAN PERIODS

- 11.00 Ευρήματα από την ανασκαφή για την επέκταση του Μουσείου Κανελλοπούλου (2001-2002, 2005): τμήμα του Ριζοκάστρου και άλλα οικιστικά κατάλοιπα
Ευθυμία Μαρκοπούλου – Βασιλική Μπιζάκη
- 11.20 Ο Άγιος Νικόλαος ή Σεραφείμ στη βόρεια κλιτύ της Ακρόπολης
Ανθή Αλβέρτη
- 11.40 Η ανασκαφή της ΕΦΑΠΑ στο πλάτωμα νοτίως του Άρειου Πάγου: από την Ύστερη Αρχαιότητα έως τους οθωμανικούς χρόνους
Κλειώ Τσόγκα – Μαρία Λιάσκα
- 12.00 The excavation finds after dismantling the remnants of the Ottoman governor's residence in Hadrian's Library
Σωτήρης Φωτακίδης
- 12.20 Συζήτηση | Discussion
- 12.30 – 13.00 Διάλειμμα | Break

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ | PERIOD OF THE MODERN GREEK STATE

- 13.00 Η Οικία του Giovanni Battista Lusieri στη βόρεια κλιτύ της Ακρόπολης
Τατιάνα Πούλου
- 13.20 Από το Ριζοκάστρο στα «Μιχαλέικα»: τοπογραφία και ιδιοκτησίες κατά τον 19^ο αιώνα
Αννίτα Θεοχαράκη – Νίκος Παπαδημητρίου – Στέφανος Τσώνης
- 13.40 Μελέτη οικισμού Πλάκας Αθηνών, Αθήνα 2020. Καταγραφή, ανάλυση, συμπεράσματα
Πολυξένη Γκανούρη – Ισμήνη Δημοπούλου – Φανή Καζολιά – Δήμητρα-Ευαγγελία Ντέρη – Δήμητρα Πράπα – Νίκος Τσονιώτης
- 14.00 Συζήτηση | Discussion

ΤΕΛΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ | FINAL SESSION

- 14.15 Συμπεράσματα | Conclusions
Πάνος Βαλαβάνης